

Η ΕΥΤΕΡΗ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΜΕ

Φυλλίδ. 112.

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΣ.

Τόμος. Ε'.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΤΗΝ 15 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1852.

Η ΠΕΙΘΑΡΧΙΑ

ΕΠΙ ΦΡΙΔΕΡΙΚΟΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ.

Ἀνέκδοτος τοῦ τελευταίου αἰῶρος.

—ο—

— Πᾶσα ἄλλη σκέψις εἶναι ματαία, εἶπεν ὁ βασιλεὺς· πρέπει νὰ στείλωμεν βοήθειαν εἰς Τροππάου· ὁ διοικητὴς περιμένει ἐπικουρίαν καὶ ἡ φρουρά του διάγει ἀθύρως, δὲν δύναται ν' ἀνοίξῃ εἰς τὴν πολιορκίαν, ἀν δὲν στείλωμεν ἄνδρας.

— Ἀλλὰ τολμῶ νὰ παρατηρήσω εἰς τὴν Μεγαλειότητά της, ὅτι τοῦτο εἶναι δυσκολώτατον νὰ γενῇ· Ἡ Τροππάου πολιορκεῖται καὶ διὰ νὰ φθάσῃ τις ἐκεῖ πρέπει νὰ διέλθῃ διὰ τοῦ αὐστριακοῦ στρατοπέδου νομίζω δὲ οἱ τὸ ἀπόσπασμα τὸ ὅποιον θὰ δυνηθῶμεν νὰ στείλωμεν, ἐκτὸς ἀν θὰ ἦναι πολυάριθμον, δὲν θὰ φθάσῃ εἰμὴ ἐν μέρει εἰς τὴν πόλιν, διὰ τῆς αἰματηρᾶς ὁδοῦ, τὴν ὅποιαν θ' ἀναγκασθῇ ν' ἀνοίξῃ.

— Καὶ ὅμως δὲν εἶναι φρόνιμον ν' ἀδυνατίσω τὸ στρατόπεδόν μου, τὸ ὅποιον ἤδη δὲν εἶναι πολυάριθ-

μον. Σύμφημι οὖν εἰ ὀλίγοι ἄνδρες, τοὺς ὁποίους θὰ στείλω, θὰ τρέξουν πρὸς βέβαιον θάνατον, ἀλλ' ὄχι καὶ χωρὶς ἀποτέλεσμα. Ὁ διοικητὴς ἐγκαρδιούμενος ἀπὸ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑποσχέσεώς μου, θὰ φιλομηθῇ νὰ παρατείνῃ ἐπὶ τινὰς ἀκόμη ἡμέρας τὴν υπεράσπισιν, ἐν τῷ μεταξὺ δὲ τούτῳ ἐλπίζω νὰ συγκροτήσω ἐπιτυχῶς μάχην καὶ νὰ ὑπάγω ὁ ἴδιος πρὸς βοήθειάν του.

— Ἀλλὰ τίς θὰ ὀδηγήσῃ τὸ ἀπόσπασμα τοῦτο;

— Πρέπει νὰ ἦναι πολὺ ἀνδρείος ὁ μέλλων νὰ δεχθῇ τὴν ἐπικίνδυνον ταύτην ἐντολήν, καὶ ἐπιθυμοῦν νὰ ἐκτεθῇ τις, τοῦ ὁποίου ὀλιγώτεροι δεσμοὶ κρᾶτουν τὴν ζωὴν. Αἰταιτεῖται μεγίστη εὐτολμία, κύριοι, διὰ νὰ δεχθῇ τις ἐξ ὑμῶν τὴν ὀδηγίαν τῆς ἀποστολῆς ταύτης, μάλιστα μετὰ τὸν ὄχι πολὺ εὐνοϊκὸν εἰσνησμόν, τὸν ὅποιον ἠκούσατε.

Τὴν στιγμήν ταύτην, εἰς τῶν ὑπασπιστῶν τοῦ στρατηγοῦ Ἀνχάλτ' ἐπροχώρησε πρὸς τὸν βασιλέα ἐκ τοῦ βαθοῦ τῆς σιγῆς, ὅπου ἐκρύπτετο.

— Ἄν δὲν ἦναι μεγίστη φιλοδοξία εἰς ἀπλοῦν ἀξιωματικόν, εἶπε, νὰ ἐπιθυμήσῃ τὸν θάνατον, ὅστις ἐκ προοιμίου ἀνήκει εἰς τοὺς ἀνωτέρους του, προσφέρομαι ἐγὼ εἰς τὴν Μεγαλειότητά σου· ἀλλὰ τοιοῦτος θάνατος δὲν εἶναι ἰσως ἀξίος τοῦ βαθμοῦ μου.

— 'Η φιλοδοξία, όταν πρόκειται περί μεγάλου κινδύνου, ποτέ δεν είναι άπονος· έκτιμώ την ανδρείαν σου. Νομίζω ότι το πρόσωπόν σου δεν μου είναι άγνωστον. Πώς ονομάζεσαι;

— Κάρολος 'Αλβεργάιμ.

— Καί το όνομά σου επίσης γνωρίζω, ως αξιωματικού πολλούς τίτλους άξιας έχοντος· ο Κ. Βολταίρος με ώμίλησεν άλλοτε περί σου, με είπεν ότι καλλιέργεις τας Μούσας· είμαι και εγώ δλίγον θεράπων των, και λυπούμαι, σε το όμολογώ, να σε καταδικάσω εις σχεδόν άφευκτον θάνατον. Σου επιστρέφω την προσφοράν σου, δια την όποιαν μολοντούτο σε γνωρίζω χάριν.

— Μεγαλειότατε, ή απόφασίς μου αυτή εις πάντα άλλον ήθελεν εισθαι γενναϊότης, εις έμέ ίσως άλλοι λόγοι την ύπαγορεύουν ως άναγκην, άντείπει μελαγχολικώς ο Κάρολος.

— 'ΑΙ καταλαμβάνω· αποβλέπεις εις ταχίαν τινά πρόδον, τουτο είναι δικαιοτατον. Και λοιπόν, αν προώρισται ν' αποθάνη, οι Αυστριακοί δεν θα φονεύσουν ειμή ένα λοχαγόν· αν δε εκφύγη, θα έχωμεν εις το στρατόπεδόν μας ένα προσέτι ένδοξον συνταγματάρχην.

— Εύχαριστώ την Μεγαλειότητά Της δια την εύνοιαν ταύτην. Την προσκαλώ μόνον μάρτυρα ότι δεν έπρόκειτο ειμή περί θανάτου, όταν προσέφερα τον έαυτόν μου.

— 'Εστω, άλλ' είμαι βέβαιος ότι αι σφαίραι φοβούνται τους άνδρείους. Συναιεΐς, στρατηγέ, εις την ύπηρεσίαν την όποιαν ο ύπαοπιστής σου με προσφέρει;

— Μεγαλειότατε, θα τον ένεθάβρυνα, αν ήτον άναγκη.

— Ένθυμούμαι έντελώς τώρα, εξηκολούθησεν ο Φριδερίκος, αποτεινόμενος προς τον Κάρολον, ότι περί σου με είπον· ο πατήρ σου ήν εις των άνδρειοτέρων μου αξιωματικών, έχεις μητέρα και είσαι μονογενής υίός. Οι λόγοι ούτοι με κάμνουν να διατάξω αν πρέπει να δεχθώ την επικίνδυνον τιμήν την όποιαν μου ζητείς. 'Αν όμως έμμένης, δεν μου είναι συγχωρημένον ν' αποποιηθώ εις άνδρείον αξιωματικόν μου την περίπτωσιν να προαχθῆ. Σήμερον, την πρώτην ώραν μ. μεσημέρ· πρέπει να κοινοποιήσω την απόφασίν μου, και το απόσπασμα θ' αναχωρήσῃ αύριον το έσπέρας. Πήγαινε και σκέψου· μη φοβηθῆς να παραγνωρίσω την ανδρείαν σου, αν αποποιηθῆς. 'Αλλ' εαν δεν σ' επανίδω μέχρι της πρώτης ώρας, ήξευρε ότι σε αναγγέλλω άρχηγόν της άποστολής, και τουτο κοινοποιηθέν άπαξ είναι άμετάκλητον, διότι δεν θέλω να νομίζουν ότι εις αξιωματικός μου όπισθοδρομεί ένώπιον του κινδύνου

— Καί ή έδική μου απόφασίς είναι άμετάκλητος, Μεγαλειότατε.

— 'Η ώρα είναι ένδεκάτη, είπεν ο Φριδερίκος, έχεις έμπροσθέν σου δύο ώρας, μετά τας όποιάς να ήσαι εις την πλατείαν του στρατώνος.

— Ο Κάρολος εξήληθεν.

— Ο νέος ούτος, μη θυνάμενος ως εκ της μικράς πατρικής κληρονομίας να ζήση αναλόγως της τάξεώς του και της έπιμελημένης ανατροφῆς την όποιαν έλαβεν, έβρίφη ακουσίως εις το στρατιωτικόν στάδιον, με το όποτον μάτην εξήτει να οικειωθῆ. 'Η τυφλή ή μάλλον είπειν, ή μηχανική έκείνη ύπακοή εις ήν ο Φριδερίκος έουνήθισε τά στρατεύματά του, ύπεδούλου την ύπαρξίν του, και έπειδή δεν ήδύνατο ούδέ

κτινωδώς να άρχῆ, ούδὲ δουλικώς να ύπακούη, εκεί ήν καλός αξιωματικός, όπου πάντες είναι στρατιώται, εις το πέδιον της μάχης.

Μία έλπις εύτυχίας του έμενεν άκόμη· ο έρωσ.

— 'Η κενή έλπις αυτή έλαβε πραγματικήν μορφήν. Νέα γυνή, κατοικοῦσα έντος του περιβάλλου, όπου ο Φριδερίκος περιεχαράκωσε πρό δύο μηνών το στρατόπεδόν του, ήγαπήθη υπό του Καρόλου με όλον τον έρωτα τον όποτον αισθάνεται τις εις την ήλικίαν των 25 έτών, οτε ή καρδιά είναι φλογερά ως εις την πρώτην νεότητα, και ήτη πιστή εις τας έντυπώσεις της ως εις την ώριμον ήλικίαν. Ο σύζυγος της γυναικός ταύτης, λοχαγός εις το στρατόπεδον και άπών εις στρατιωτικήν ύπηρεσίαν, έμελλε μετά την επιστροφήν του να την μεταφέρει εις τινά πόλιν. Ο Κάρολος της ώμολόγησε τον έρωτά του, άλλ' ή είλικρινεία του δεν έλαβε καλήν ύποδοχήν, διότι ή Μαργαρίτα, άτάραχος και άδυσώπητος, δεν τον άνταπέδωκεν ειμή την έλπίδα της φιλίας της. Ο Κάρολος επεθύμησε ν' αποθάνη, και μίαν ώραν άργότερα ο Φριδερίκος του έπαρουσίασε την περίστασιν.

— Ο Κάρολος τώρα ήτον δλιγώτερον τεταραγμένος· είχε καν την παρήγορον ιδέαν ότι θ' αποθάνη ένδύξως, και μίαν μικράν έλπίδα, την όποιαν μάτην έπροσπάθει να ύποκρύψῃ έντός του, και ήτις του έλεγεν ότι και άλλη τις γυνή εκτός της μητρός του θα χύσῃ τινά δάκρυα δια την τελευτήν του. Πλέον της μιάς ώρας έδαπάνησεν εις τοιαύτας σκέψεις, οτε έμπροσθέν του είδε την οίκίαν της Μαργαρίτας, προς ήν τά βήματά του ακουσίως τον έφερον.

— Να έμβη; να μην έμβῃ; έδίστασεν επί τινας στιγμάς· άλλά τέλος εκέκθη ότι επλήρωνε πολύ άκριά το δικαίωμα να είπῃ ένα τελευταίον άποχαιρετιμόν· έκρουσε την θυραν, και θα ήκούε τις, πλησίον του, τους παλμους της καρδιάς του.

— 'Η Μαργαρίτα ήλθε να άνοιξῆ, και εις την θεάν του Καρόλου εκίρτησεν· ο Κάρολος εξεπλάγη δια την αλλοίωσιν της φυσιογνωμίας της, της τόσοσ άπαθούς την αυτην εκείνην πρωίαν. 'Ωχρά, με όρθαλμούς έρυθρούς και ύγρούς από δάκρυα, έρπαιετο έρμαιον ένδομύχων παθών, εξαντλησάντων τας δυνάμεις της.

— Πόθεν ή λύπη αυτή, κυρία; ήρώτησεν ο Κάρολος.

— Σιωπή, απήνησεν ή Μαργαρίτα, δεν είμαι μόνη. Προηγούμενη τότε του νέου αξιωματικού έμβήκεν εις γειννιαζουσας αίθουσας, όπου άνθρωπος τις σοβαρού εξωτερικού, φίλος του συζύγου της Μαργαρίτας 'Οςερμαν, της άνήγγελλε δε την έντος της ήμέρας επιστροφήν του συζύγου της, επιστροφήν ήτις έτι μάλλον ένίσχυσε τον Κάρολον εις την απόφασιν του ν' αποθάνη.

— 'Ηκούσατε, κυρία, είπεν ο φίλος εις την σειράν της όμιλίας του, ήκούσατε περί του σχεδίου να στείλουν έν απόσπασμα να ριφθῆ εις Τροππάου δια μέσου των Αυστριακών στρατευμάτων; Θα ήτο φιλανθρωπότερον να τους έστελλον να ριφθούν εις τον ποταμόν 'Οδερ, διότι έντος του νερού δεν ύπάρχει παρά έν είδος θανάτου και δεν τρέχει τις τον κίνδυνον να γένη αίχμάλωτος.

— Νομίζω ότι είναι άπλή μόνον φήμη, είπεν ή Μαργαρίτα βεμβάζουσα, και άγνοούσα κατά πόσον ήδύνατο να την ένδιαφέρει το άντικείμενον τουτο.

— 'Οχι, απεφασίσθη, και οι στρατιώται εξελέχθησαν. Τοιαύτη είναι ή ισχύς της στρατιωτικής πειθαρχίας επί του ένδύξου μας μονάρχου, ώστε δεν συγχωρείται ο έλάχιστος γογγυσμός, ή έλαχίστη παρατήρησις. 'Εν

μόνον πράγμα δεν ήξεύρου, το όνομα του θυσια ζομένο αξιωματικού, ός ε θα όδηγήσῃ το απόσπασμα τουτο.

— Δύναμαι να σῶς το είπω, έπέφερον ο Κάρολος σιωπών μέχρι τουτο. Είμαι εγώ.

— 'Η Μαργαρίτα έσηκώθη, άλλ' επανέπεσεν επί του θρονίου της, ώχροτέρα του θανάτου.

— Σ' εξέλεξαν βεβαίως, εξηκολούθησεν ο διαλεγόμενος, αξιωματικός επίσης.

— 'Οχι, μόνος μου το εξήτησα.

— Σε συμβουλεύω να παρῆς όπισω τον λόγον σου αν ήναι καιρός άκόμη...

— Είναι καιρός, άλλά δεν τον πέρνω.

— Ο Κάρολος την στιγμήν ταύτην έστρεψε μεθ' δλης της πικρίας της εκδικήσεως το βλέμμα του προς το της Μαργαρίτας, της όποιάς ή θέσις και ή έκφρασις επρόδιδον την ένδόμυχον πάλην.

— Τότε ο γέρον αξιωματικός δια μακρού λόγου έπροσάθησε να του αποδείξῃ την θρασύτητα της απόφασέως του· άλλ' εκάστη του λέξις εισήρχετο ως μάχαιρα έντος της καρδιάς της Μαργαρίτας, ήτις αλληλοδιαδόχως έσηκώετο, επανεκάθητο, ήθελε να όμιλήσῃ και έφοβείτο μη είπῃ πλείοτερα του πρέποντος, είσα, άλλ' έφριττε δια τον κίνδυνον του Καρόλου. Τα μαρτύριά της τέλος επαυσαν, διότι ο αξιωματικός εξήληθεν. Ο Κάρολος, καιτοι ποθών μίαν τελευταίαν εξήγησιν, έσηκώθη ως μέλλων να ακολουθήσῃ τον εξελθόντα, άλλ' ή Μαργαρίτα λαβούσα ζωηρώς την χείρά του του είπε σιγαλά.

— 'Εχω να σε όμιλήσω.

— 'Αμα δε μείνασα μόνη μετά του Καρόλου, μετά φωνῆς έσθεσμένης επρόσθεσεν.

— Είναι αλήθεια, Κάρολε, ότι απεφάσιζες να προσφέρῃς τον έαυτόν σου εις βέβαιον θάνατον;

— Είσαι ή μόνη εις την όποιαν δεν είναι συγχωρημένον ν' άμφιβάλλῃ, άντείπειν ο Κάρολος.

— Δεν μ' αγαπᾶς λοιπόν, αφού θέλεις ν' αποθάνῃς!... Καί δάκρυα επήριξαν την φωνήν της και έπεσεν όλούζουσα επί του θρονίου της· έπειτα εξηκολούθησεν·

— Είσαι πολύ σκληρός!... Καί δεν εκέκθησθες ότι ίσως και αποποιουμένη τον έρωτά σου ήδύναμη να σ' αγαπᾶ, και δεν ήθέλησα να σε το όμολογήσω;

— Τα δάκρυά της έρρεον ποταμηδόν, ο δε Κάρολος, υπό πλαστήν άταραξίαν μέχρι τουτο εκ του διαταγμού, αν έπρεπε να πιστεύσῃ εις την εύτυχίαν του, έβρίφη εις τους πόδας της.

— 'Αν θέλῃς να πιστεύσω εις την αγάπην σου, του είπεν εκείνη, δεν θα αναχωρήσῃς ποσώς, δεν θα ύπάγῃς να φονευθῆς εις Τροππάου.

— Θα με αγαπᾶς τουλάχιστον; έφώναξεν ο Κάρολος.

— Καί δεν ήξεύρεις ότι σε αγαπᾶ! Θα ζήσης, το θέλω!... Πρέπει!...

— Ο Κάρολος ήνοιγε το στόμα δια να το ύποσχεθῆ, οτε εκκρεμές έντος της αίθούσης ήχησε την πρώτην ώραν.

— Τι ώρα έσήμανεν; ήρώτησεν ώχριών.

— 'Η πρώτη.

— Είναι πολύ άργά! δεν δύναμαι ν' αποποιηθῶ.

— Πολύ άργά! επανέλαβεν αγωνιώσα ή Μαργαρίτα· πρέπει λοιπόν ν' αποθάνῃς;

— 'Ισως ο θεός μου διαφυλάξῃ την ζωήν προς χάριν σου!... το έλπίζω!...

— 'Εθλίψε ζωηρώς την χείρα της Μαργαρίτας επί των χειλέων του και άνεχώρησε.

— Μελαγχολικός, διήλθεν όλόκληρον την ήμέραν εις το στρατόπεδον, λυπούμενος μέχρι μανίας δια την ζωήν, την όποιαν έμελλε ν' αφήσῃ, και τουτο μόνον σκεπτόμενος, αν ή Μαργαρίτα συγκατατεθῆ εις μίαν τελευταίαν συνεύτευσιν. 'ΟΙ βεβαίως· άλλά θα δυνηθῆ;

— Βυθισμένος ως εκ της έσωτερικής του πάλης, μόλις ήκουσε γύρω αούτο επαναλαμβανομένην εις το στρατόπεδον φήμην της προσεγγίσεως του έχθρου, όστις ήτο πολύ πιθανόν να τους καταλάβῃ κατά το διάστημα της νυκτός. Την στιγμήν εκείνην τυμπατισμός αναγγέλλων την διαταγήν της ήμέρας, τον παρεκίνησε να προσέξῃ· άπηγορεύετο επί ποινή θανάτου ο έλάχιστος θόρυβος εις το στρατόπεδον και ή φωταψία.

— 'Ελθούσης της νυκτός, έγκατέλιπε την σκηνήν του και διευθύνετο προς τον οίκον της Μαργαρίτας, όταν γυνή τις τον επλησίασεν εις το σκοτός.

— 'Αναγνώσατε, είπεν ή γυνή αυτή, είναι έν γράμμα από την δέσποιάν μου. Καί θέασα έντος των χειρών του επιστολήν, έχάθη ως σκιά.

— 'Αναγνώσατε, είχεν είπει, λησιμονήσασα βέβαια την διαταγήν του Βασιλέως, την άπαγορεύουσαν ν' ανάψου φῶς εις το στρατόπεδον, ή δε νύξ, λαμπρώς φωτιζομένη υπό της πανσελήνου, ήτο τώρα νεφελώδης, σκοτεινοτάτη.

— Ούδεν δύναται να παραστήσῃ την θέσιν του Καρόλου εις την άνάμνησιν της διαταγῆς ταύτης. 'Επανήλθεν εις την σκηνήν του, και πάλιν εξήλθε προσδοκῶν ακτινά τινά φωτός, δια ν' αναγνώσῃ την περιπόθητον ταύτην επιστολήν· άλλά το παν σιγή και ζόφος, όλόκληρον το στρατόπεδον εκοιμάτο ως εις άνθρωπος, μόλις δε ήκούε τις μακρῶν τον χρεματισμόν του ήπου, διέκρινε σκοπίν τινά εις αγάλματος άκινήσιαν. Τί να κάμη; ν' ανάψῃ φῶς; διέτρεχε βέβαιον θάνατον· επροσπάθησε λοιπόν να πείσῃ έαυτόν ότι ή συνέυτευσις (αν ή επιστολή περί τοιούτου τινός επραγματεύετο) προσδιωρίζετο δια την αύριον, και ότι πολύ πρωί θα ήδύνατο να λάβῃ γνώσιν του περιεχομένου της. 'Εβρίφη επί της κλίνης του, ήθάλησε να κοιμηθῆ· άλλ' εις μάτην. 'Η επιστολή ήτον έμπροσθέν του, ή επιστολή τεύ ώμίλει.

— Ο Κάρολος δεν ήδύνηθη ν' άνθέξῃ... Ο ούρανός εξηκολούθει να ήναι σκοτεινός· ανῆψε λύχνον, και εις την άμυδράν του λάμψιν άνέγνωσε μετά θρησκευτικής συγκινήσεως την πρώτην αυτην επιστολήν γυναικός την όποιαν ήγάπα. Περιείχε δε ταύτα·

« Ο σύζυγός μου έφθασεν δλίγον μετά την άναχώρησίν σου και μόλις πρδ μιάς ώρας με άφησεν· είναι δι' δλης της νυκτός εις την ύπηρεσίαν του Βασιλέως και δεν θα επιστρέψῃ ειμή αύριον εις τας δέκα· έσο περί την όγδόην πρωινήν ώραν εις την είσοδον του δάσους του 'Αγίου - 'Εβρίκου. Περιμένω έγγραφον άπάντησίν σου. »

« Μαργαρίτα ».

— Ο 'Αγιος 'Εβρίκος απείχεν δλίγον από το στρατόπεδον, και δια την έρημικήν του θέσιν εξελέχθη υπό του βασιλέως ως τόπος των θανατικών ποινών.

— Ο Κάρολος ήσπασθη μυριάκις την επιστολήν ταύ-

την, ἐλησμόνησε διαταγὴν καὶ βασιλείαν, ἐλησμόνησε τὴν ἀναχώρησίν του, καὶ δὲν ἐσκέπτετο εἰμὴ ὅτι μείλει νὰ τὴν ἐπανίδῃ· ἔπρεπεν ἐν τούτοις νὰ τῆς ἀπαντήσῃ, καὶ ἐχάραζεν ἐν βίᾳ λέξεις τινάς· ἤδη δ' ἐσφράγιζε τὴν ἐπιστολὴν του, ὅτε μία χεὶρ ἐτέθη ἐπὶ τοῦ ὤλου του, καὶ φωνὴ, τὴν ὁποίαν πρὸ ὀλίγου ἀκόμη εἶχεν ἀκούσει, ἐπρόφερε τοὺς ἐξῆς λόγους :

— Πρὸς ποῖον γράφεις ;

Ἐστράφη, καὶ εἶδε ἀκτινοβολῶν εἰς τὴν σκιάν βασιλικὸν παράσημον καὶ ἀνάθην τὴν λάμψιν ἀεταίου ὀφθαλμοῦ τοῦ Φριδερίκου, ὁ ὁποῖος ἐρύλαξε τὸ χρῶμα καὶ τὴν ἰσχύον του καὶ μέχρι τῶν τελευταίων του ἐτών.

— Εἶσαι σὺ, εἶπεν ὁ Βασιλεὺς, μὲ κακοφαίνεται, πρὸς ποῖον γράφεις ;

— Μεγαλειότατε, πρὸς τὴν μητέρα μου.

Ἄνοιξε τὴν ἐπιστολὴν καὶ πρόσθεσέ της ὅτι οὐδὲν τὴν ὀδύνην ὦραν δὲν θὰ ἔχη πλέον υἷον. Λοχαγέ, ἐξηκολούθησεν ὁ Φριδερίκος, ἀποτεινόμενος πρὸς ἀξιωματικὸν, ἰστάμενον ὀπισθέν του εἰς τὴν σκιάν, ὅτι ἐπιφορτίξω τὴν φυλακὴν τοῦ Καρόλου Ἄλδεργάιμ ἐντός τῆς σκηνῆς του, οὐδὲν δὲ τὴν ὀδύνην πρῶτὴν ὦραν θέλετε τὸν πυροβολῆσαι εἰς τὸ δάσος τοῦ Ἁγίου Ἐβρίκου.

— Προγέγραπτο, ἐσκέφθη ὁ Κάρολος, νὰ παρευρεθῶ εἰς τὴν συνέντευξιν ἀκριθῶς τὴν προσδιορισθεῖσαν ὦραν.

— Λοχαγέ, ἐξηκολούθησεν ὁ βασιλεὺς, ὅτι ἐπιφορτίξω ἀκόμη νὰ ἐγγερίσῃς τὰς ἐπιστολάς τοῦ Ἄλδεργάιμ καὶ νὰ ἐκτελέσῃς τὰς τελευταίας του θελήσεις. Ἀποτεινόμενος δὲ πρὸς τὸν Κάρολον.

— Κύριε Ἄλδεργάιμ, τοῦ εἶπεν, ἔχεις τι ἄλλο νὰ γράψῃς ἀκόμη ; σὲ περιμένω. Καὶ ἔλαθεν εἰς τὰς χεῖράς του τὸν λύχον.

Ὁ Κάρολος ἐγράψε λέξεις τινὰς εἰς τὴν αὐτῆς μητέρα του, τὴν ὁποίαν εἶχε λησμονήσει.

— Ἐτελείωσα, εἶπεν εἰς τὸν βασιλέα.

Ὁ Φριδερίκος ἐπλησίασεν εἰς τὰ χεῖλη του τὸν λύχον, τὸν ἔδασε καὶ ἐξῆλθε. Σκοποὶ ἐτέθησαν περὶ τῆς σκηνῆς, ὀλίγας δὲ στιγμὰς ὕστερον ἡ σελήνη ἐξῆλθε τῶν νεφῶν, λαμπρὰ καὶ ἀκτινοβόλος, καὶ διέχυσεν ἐπὶ τοῦ στρατοπέδου τὴν γλυκεῖαν τῆς λάμψιν. Ὀλίγα μόνον λεπτὰ προτῆρα, καὶ θὰ ἔταζεν ἴσως τὸν Κάρολον ἀλλὰ τὴν ἔβλεπεν ὡς ἡ χάρις κεφαλῆς ἀποκοπέσις.

Ἀξιωματικὸς, τὴν ὄψιν ἐρυθρὰν, τοὺς ὤμους πλατεῖς, καὶ δασὺν τὸν μύστακα, ἴστατο εἰς τὴν εἰσοδὸν τῆς σκηνῆς.

— Μὴν ἐνοχλεῖσαι, σύντροφε, εἶπεν εἰς τὸν Κάρολον. Εἶμαι ἐγὼ ὁ διαταταχόμενος τὴν φυλακὴν σου, καὶ πρέπει νὰ ὑπακούσω, μολονότι αἰσθάνομαι ὅτι ἐγεννήθην μᾶλλον διὰ νὰ κάμνω αἰχμαλώτους περὶ διὰ νὰ φυλάττω, φθάνει μόνον νὰ μὴν ἀποπειραθῆς νὰ δραπέτευσῃς καὶ δὲν θέλω ποσῶς σὲ ἐνοχλήσει.

Ὁ Κάρολος δὲν ἀπεκρίθη. Μία μόνον λέξις ἐνός ἀνθρώπου, ἔλυσεν λοιπὸν τὸ πρόβλημα τῆς ζωῆς του καὶ διέγραψε τὴν πορείαν του, καὶ ὁ θάνατός του, μολονότι ὀλίγας μόνον ἡμέρας προηγεῖτο ἐκείνου, τὸν ὁποῖον μόνος τοῦ ἐξελέξατο, τοῦ ἀπῆρει τὴν εὐτυχίαν νὰ ἐπανίδῃ τὴν Μαργαρίταν.

Εἰς τὸ χάος τῶν συγκεχυμένων ἰδεῶν αἰτνες ἀνεστάσαν τὴν κεφαλὴν του, ἡ ἰδέα ὅτι ἡ Μαργαρίτα ἦεν θὰ τὸν περιμένῃ εἰς τὴν συνέντευξιν, θὰ παρευρεθῆ εἰς

τὴν ἐκτέλεσίν του, τὸν ἐβιάνει. Ἐπρεπε λοιπὸν νὰ τὴν εἰδοποιήσῃ, χωρὶς ἄλλο· ἀλλὰ πῶς ;

Ὁ Κάρολος δὲν εἶχεν οὐδὲ ὑπὲρ τῆν, οὐδὲ οἶλον εἰς τὸ στρατόπεδον, διότι, μὴ εὐρίσκων τινὰ ὁμοιοπαθῆ του, ἐπρόκειτο νὰ ζῆ μόνος· ἄλλως τε, τὴν στιγμὴν ταύτην δὲν ἠδύνατο νὰ συγκοινωνήσῃ εἰμὴ μὲ τὸν διαταχθέντα τὴν φύλαξιν του, καὶ ἐβίαζεν ἂν ἔπρεπε νὰ τοῦ ἐμπιστευθῆ τοιαύτην παραγγελίαν. Καὶ ὅμως ὁ ἀξιωματικὸς οὗτος εἶχε φουριγγωμίαν εὐθεῖαν καὶ καλοκάγαθον, καὶ ἡ ἀνάγκη νὰ προσειδοποιήσῃ τὴν Μαργαρίταν καθίστατο ἀπὸ στιγμὴν εἰς στιγμὴν μᾶλλον κατεπειγούσα. Ὁ Κάρολος ἐσκέφθη ὅτι ὁ ἀνθρωπος οὗτος εἶναι στρατιωτικὸς, καὶ τοῦτο ἤκει διὰ νὰ μὴ τὸν προδώσῃ, διὰ νὰ μὴν ἐκθέσῃ τὴν Μαργαρίταν. Ἐγράψε λοιπὸν εἰς τὴν λάμψιν τῆς σελήνης λέξεις τινὰς πρὸς αὐτήν, καὶ κρατῶν εἰς τὴν χεῖρα τὴν ἐπιστολὴν ταύτην μετὰ τῆς πρὸς τὴν μητέρα του, ἐπλησίασε πρὸς τὸν ἀνθρωπον, τὸν ὁποῖον ἠγγαζέτο νὰ ἐμπιστευθῆ.

Τὴν στιγμὴν ὅτε ἐμελλε ν' ἀνοιξῆ τὸ στόμα, δεκαπέντε παρουσιάζεται εἰς τὸν ἀξιωματικόν.

— Λοχαγέ Κ. Ὁστερμαν, εἶναι καιρὸς ν' ἀλλάξουν οἱ σκοποὶ ;

— Ὁστερμαν . . . τοῦτο ἦν τὸ ὄνομα τοῦ συζύγου τῆς Μαργαρίτας. Ὁ Κάρολος ἠθάρθη ψυχρὸν ἰβρώτα νὰ ῥίη ἐπὶ τοῦ μετώπου του, καὶ ἐξέσπασε μίαν τῶν ἐπιστολῶν.

Δοὺς τὰς διαταγὰς του, ὁ λοχαγὸς Ὁστερμαν ἐστράφη πρὸς τὸν Κάρολον, καὶ τὸν εἶπε :

— Τί μὲ θέλεις, σύντροφε ;

— Ἄβε τὴν καλοσύνην ν' ἀποστείλῃς τὴν ἐπιστολὴν ταύτην εἰς τὴν μητέρα μου, εἶπεν ὁ Κάρολος.

— Ἔσο ἡσυχος, εἶναι τὸ αὐτὸ ὡς νὰ τὴν ἔλαθεν, ἀντίειπεν ὁ λοχαγὸς· καὶ ὅμως ἀκόμη δὲν πρέπει ἐντελῶς ν' ἀπελιπίσαι, φίλε μου, διότι συχναὶς ὁ Φριδερίκος δίδει τὴν χάριν του, καὶ ταῦτο τὴν τελευταίαν στιγμὴν· πολλάκις ἔτυχεν ὁ καταδικασθεὶς νὰ λάβῃ τὴν χάριν, τὴν στιγμὴν ὅτε τοῦ ἔδενον τοὺς ὀφθαλμούς. Θὰ ἴδῃς ὅτι ὁ βασιλεὺς, ἐκτιμῶν τὴν ἀνδρίαν σου, θὰ σὲ ἀπολύσῃ· ἀλλὰ, μὴ τὸν θεόν, δὲν θὰ δυνήθω νὰ μὴ μνησικακῶ ὀλίγον ἐναντίον σου, ἂν δι' αὐτὸ καὶ μόνον ἦμαί ἀναγκασμένος νὰ σὲ φυλάττω· διότι, ἂν ἡ τύχη σου αὐτὴ δὲν καθίστα ἀναγκαίαν τὴν ἐδῶ παρουσίαν μου, ὁ βασιλεὺς ἐμελλε νὰ μοῦ χάρισῃ διὰ τὴν νύκτα ταύτην τὴν ὑπηρεσίαν, καὶ θὰ ἦμην ἐλευθερὸς νὰ ἐπαυέρω τὴν κλίνην καὶ τὴν σύζυγόν μου, ὦραισάτην νεάν σύζυγον, τὴν ὁποίαν πρὸ δυο μηνῶν δὲν ἐνηγκαλίσθη, καὶ ἥτις μὲ περιμένει βεδικίως μὲ ἀνυπομονήσιαν.

Καὶ γέλωσ εὐφρόσυνος συνώδευσε τοὺς λόγους τούτους.

— Καὶ ὅμως, ἐξηκολούθησεν ὁ Ὁστερμαν, τὸν ὁποῖον ὁ εἶνος καθίστα τὴν στιγμὴν ταύτην πολύλογον, καὶ ὅμως τὴν εὐρον σήμερον πολὺ μελαγχολικὴν, ἡ ἀπουσία μου βεδικίως πολὺ θὰ τὴν ἐλύπησε, τὸσεν, ὡστε οὐδ' αὐτὴ ἡ ἐπιστροφή μου δὲν τὴν παρηγόρησεν. Ἀλλὰ ἀκούσε μίαν στιγμὴν πῶς ἔτυχε καὶ τὴν ἐνυμφεθῆν, εἶναι πολὺ περίεργον, θὰ διασκεδάσῃς. Κατὰ τὴν ἐκπόρησιν μιᾶς πόλεως, τῆς Schwulnitz νομίζω, δὲν ἐνθυμοῦμαι καλά, οἱ στρατιῶται διεσκορπίσθησαν λεηλατοῦντες καὶ σφάζοντες· αἶφνης παρατηρῶ τινὰς σύροντας ἐκτὸς οἰκίας νεάν μὲ τὴν κόμην λελυμένην, μὲ ξεσχισμένην τὴν ἐσθῆτα, καὶ φρικώδεις κραυγὰς ἐκ-

πέμπουσαν· ὁ πατήρ της μίτην ἐμάχετο νὰ τὴν ὑπερασπισθῆ· Ἡ θεὰ αὐτὴ μὲ συνεκίνησε, καὶ ἠτομαζόμεν νὰ τρέξω εἰς βοήθειαν τοῦ γέροντος, ὅτε αὐτὸς ὁ ἴδιος ἐβρίθη εἰς τοὺς πόδας μου καὶ μοῦ εἶπε· « Κύριε, εἶθε ἀξιωματικὸς· σώσατε τὴν κόρην μου, καὶ τοὺς » ἰδὼν ἑκατὸν χιλιάδας φιορινίων προίκα. » Ἐκατὸν χιλιάδας φιορινίων καὶ μίαν ὦραιαν γυναῖκα· νὰ σοῦ εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν, τοῦτο μὲ διηρέθισε, καὶ μ' ὄλην τὴν ἀπόφασίν μου νὰ μείνω ἄγρυμος, ἐκλείσα τὴν συμφωνίαν. Πάραυτα, χάρις εἰς τὴν στρατιωτικὴν πεῖθαρξίαν, ἠνάγκασα τοὺς στρατιῶτας μου νὰ μοῦ παραχωρήσουν τὴν λειάν των, καὶ ἰδοὺ πῶς ἡ Μαργαρίτα κατεστάθη σύζυγός μου. Ἐξ αἰτίας δὲ τούτου ἐμείνα ἀξιωματικὸς τοῦ πεζικοῦ, διότι εἰς τὸ σῶμα τοῦτο ἔχω ὁ λιγωτέραν ὑπηρεσίαν· ἄλλως, θὰ μετέβαινα εἰς τοὺς θωρακοφόρους. Ἄμα νυμφευθεὶς λοιπὸν, εἶπα· τί θὰ κάμω τὰς ἑκατὸν χιλιάδας φιορινίων ; εἰς γυναῖκας δὲν θὰ τὰ ἐξοδεύσω, διότι ἔχω γυναῖκα, ἄλλο ἐλάττωμα τόσον μᾶλλον δὲν ἔχω ὡστε νὰ ἐξοδεύω τὴν περιουσίαν, ἄς ἀρχίσω λοιπὸν ἕνα, ἄς γενῶ χαρτοπαίκτης. Εἰς διάστημα ὀλιγώτερον ἐνός ἔτους, κύριέ μου, ἔχασα ὄλην τὴν προίκα καὶ μοῦ ἔμεινε ἡ σύζυγος. Μικρά μου φίλη, καὶ δὲν εἶπε τίποτε.

Ὁ Κάρολος δὲν ἀντίειχε ν' ἀκούσῃ πλείοτερα, ἐσηκώθη καὶ ἐβρίθη ἐπὶ τῆς κλίνης του.

— Φεῦ· τοιοῦτος λοιπὸν ἀνθρωπος ἐπέπρωτο νὰ γίνῃ σύζυγος τῆς Μαργαρίτας, ἐσκέπτετο ὁ Κάρολος, τοιοῦτος ἀνθρωπος ἐμελλε νὰ μοῦ σφετερισθῆ τὴν εὐτυχίαν ἐκείνην δι' ἡν εὐχαρίστως θὰ ἐδίδα τὴν ζωὴν μου· καὶ νὰ σκέπτομαι ὅτι, ἂν τυχόν ζήσω, χρεωστῶ νὰ τὴν ἐγκαταλείψω εἰς αὐτὸν τὸν ἄλλιον ὦ· κάλλιον δέκα λόγους ἐντός τοῦ στήθους μου . . .

— Θέλεις νὰ κοιμηθῆς, προσεῖπεν ὁ Ὁστερμαν, ἐξάγων ἐκ τοῦ κόλπου του ὀγκῶδες ὠρολόγιον· σοῦ μένου ἀκόμη πέντε ὦραι, εἶναι ἤδη τρίτη· ἂν ἡ χάρις ἔλθῃ, δύνασαι νὰ παρεκτείνῃς τὸν ὕπνον σου.

— Εἶθε νὰ ἐκοιμώμην τὸν αἰώνιον, ἐψύθύρισεν ὁ Κάρολος.

Ἐπροσπάθησε νὰ κοιμηθῆ· ἡ δὲ νάρκωσις εἰς ἡν εὐρίσκετο τὸν ἐβρίθην εἰς ὄθνην ἠθαρξίαν διακοπτόμενην ἀπὸ τρομακτικὰ ἐνύπνια καὶ σπασμούς· ἄλλοτε μὲν ἔδλεπε τὴν κεφαλὴν τῆς Μαργαρίτας κούπτουσαν πρὸς τὴν ἐδίκην του, ἠθάρνητο ἐπὶ τῶν παρειῶν του τοὺς βοστρύχους της καὶ τὰ χεῖλη της ἐπὶ τοῦ στόματός του· ἀλλὰ τὰ χεῖλη ταῦτα ἔκαιον ὡς πῦρ, τὸ χάρειν αὐτὸ πρόσωπον ἐμεγαθύνητο παραδόξως, τὸ στόμα ἦνοιγεν ἀπαισίως καὶ τὸ φάντασμα ἐξηρανίζετο μετὰ καγχασμοῦ φρικώδους. Ἄλλοτε δὲ εἴκοσιν ὅπλα διεθύνοντο κατὰ τοῦ στήθους του, εἴκοσι σφαῖραι διεπέρυν αὐτὸ, ἀλλ' οὐδέμια τὸν ἐθανάτωσε.

Τέλος ἡ πρωία διέχυεν ἀμυδρὸν φῶς ἐντός τῆς σκηνῆς καὶ ὁ Κάρολος ἠγέρθη προσπαθῶν νὰ συνάψῃ τὰς ἰδέας του, τῶν ὁποίων μία, ἡ τοῦ θανάτου του, ἐπεκράτει τῶν λοιπῶν. Βοτρεψε περὶ τὸ βλέμμα του ὁ Ὁστερμαν ἐκοιμᾶτο ἐρειδῶν τὴν κεφαλὴν του ἐπὶ τῆς τραπέζης, ὅπου ἔκειτο τὸ μέλλον νὰ δεῖξῃ τὴν τελευταίαν του στιγμὴν ὠρολόγιον, οἱ σκοποὶ ἐφύλαττον ἐκτὸς τῆς θύρας τῆς σκηνῆς.

Ἄλλ' ἡ Μαργαρίτα· ἐμελλε λοιπὸν νὰ παρευρεθῆ εἰς τὴν ἐκτέλεσίν του . . . Ἡ σύμπτωσις αὐτὴ τὸν ἐβιάζει. Καὶ ὅμως τὸ ὠρολόγιον ἦεν εἰς χεῖράς του, ὁ Ὁστερμαν ἐκοιμᾶτο, οἱ σκοποὶ δὲν ἔδλεπον, τί λοι-

πὸν ἠδύνατο νὰ τὸν ἐμποδίσῃ νὰ προχωρήσῃ τὸν ὠρολόγιον του ; Ἡνοῖσε τὸ ὠρολόγιον καὶ ἔθεσεν ἐμπρὸς αὐτὸν ἀπὸ τῆς ἐκτῆς καὶ ἡμισείας εἰς τὴν ἐβδόμην καὶ ἡμισείαν.

Ὁ σχεδὸν ἀνεπαίσθητος θόρυβος, τὸν ὁποῖον ἡ πρῶξις αὐτὴ ἐπροξένησεν, ἐξύπνησε τὸν Ὁστερμαν, ἀλλὰ πολὺ ἄργά· ἠγέρθη χασμῶμενος, ἔπιεν ὀλίγον ὕδωρ, καὶ ἔπειτα ἐστράφη νὰ ἴδῃ τὴν ὦραν.

— Ἐπὶ ὦραι καὶ μισή, ἤδη· ἐφώναξεν· ἐκοιμηθῆν πλείοτερον ἀφ' ὅτι ἐπίστευα. Μήπως μοῦ ἐστάλη καμμία διατάγη ; ἠρώτησε τὸν δεκανέα του.

— Ὁχι, ἀπήντησεν οὗτος.

— Ἡ ἡμισεία ὦρα παρήλθε.

— Μὲ κακοφαίνεται, εἶπεν ὁ Ὁστερμαν πρὸς τὸν Κάρολον, πρέπει νὰ μὲ ἀκολουθήσῃ· περιέργων ! ἐγὼ ἤμην σχεδὸν βέβαιος ὅτι θὰ σοῦ δοθῆ ἡ χάρις.

— Ὁ βασιλεὺς ἠδύνατο νὰ μοῦ δώσῃ χάριν τῆς ποιότης μου, ἀλλ' οἰοῦμαι καὶ τῆς τύχης μου.

Ἐξῆλθεν . . .

Ἡ Μαργαρίτα, ἀνῆσυχος καὶ ἀνυπόμονος, δὲν ἠδύνησεν νὰ κοιμηθῆ καθ' ὄλην τὴν νύκτα. Ἐβλούσης τῆς ἡμέρας, καὶ οὐδεμίαν ἀπάντησιν τοῦ Καρόλου ἔχουσα, ἐδίστασεν ἂν πρέπη νὰ υπάγῃ εἰς τὴν συνέντευξιν· ἀλλὰ τέλος ἡ ἐλπίς ὅτι ἦτο πιθανὸν νὰ τὸν ἴδῃ τὴν παρεκίνησε νὰ ἐνδύθῃ. Ἐνασχολουμένη εἰς τὴν ἐνδυμασίαν της, δὲν ἤκουσε τὸν ὑπόκωφον κρότον ἐκ πυρρακορτήσεως, καὶ ἐξήρχετο ἤδη ὅτε ὁ Ὁστερμαν εἰσῆλθεν.

— Εἶσαι σὺ ! τοῦ εἶπεν ἀκριθῶς . . .

— Ἐγὼ ὁ ἴδιος, ἐπιστρέφω ταχύτερον παρ' ὅτι ἠλίκα· ἐβιάσθη μάλιστα νὰ σὲ ἴδω διὰ νὰ σοῦ δείξω ἕνα περίεργον πρᾶγμα· βλέπεις αὐτὸ τὸ παλαιὸν χαρτόν ; δὲν ἤθελε τίς εἰπεῖ ὅτι εἶναι γράψιμόν σου ; Καὶ ταῦτα λέγων ἐδείξεν εἰς τὴν Μαργαρίταν ἐπιστολὴν κηλιθωμένην ἀπὸ αἷμα, τὸ μέσον τῆς ὁποίας ἀντικαθίστα ὀπή κυκλικὸν σχήματος.

Ἡ Μαργαρίτα τὴν ἔλαβε τρέμουσα.

— Τί εἶναι αὐτὸ τὸ χαρτίον, ἐπε, τί σημαίνει ἡ ὀπή αὐτῆ, καὶ διατὶ αὐτὸ τὸ αἷμα ;

— Ἴδου τί συνέβη, εἶπεν ὁ Ὁστερμαν. Χθὲς τὴν νύκτα ἐπεριπολούσαμεν μετὰ τοῦ βασιλέως εἰς τὸ στρατόπεδον, εἰς τὸ ὁποῖον εἶχεν ἐμποδοθῆ ἐπὶ ποιηθῆ θανάτου ἡ φωταφία κατὰ ταύτην τὴν νύκτα· αἶφνης διακρίνομεν σκηνὴν φωτιζομένην, εὐρίσκομεν ἕνα ἀξιωματικὸν γράφοντα, καὶ τῶρα πρὸ ὀλίγου ἔγινεν ἡ ἐκτέλεσίς του. Μετὰ τὸ πρῶτον πῦρ, εἰς στρατιῶτης μ' ἐπλησίασε καὶ μοῦ εἶπεν ὅτι ἐκινεῖτο ἀκόμη, θῆεν ἐπλησίασα καὶ ἔθεσα τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τοῦ στήθους του, διότι ἂν ἔζη, ἔπρεπε νὰ διατάξω δεύτερον πῦρ. Ἀλλ' εἶχεν ἀποθανεῖ, καὶ ἀποσύρων τὴν χεῖρά μου ἀπὸ τοῦ στήθους του, συναπέστυρα καὶ αὐτὸ τὸ παλαιὸν χαρτόν, τοῦ ὁποῖου ὁ γραφικὸς χαρακτήρ μὲ ἐξέπληξεν· ἀλλ' ἡ σφαῖρα πρὶν ἐμβῆ εἰς τὴν καρδίαν του, διεπέρασε τὴν ἐπιστολὴν ταύτην καὶ ἀφῆρεσε τὴν ὑπογραφὴν. Βίπε τῶρα, δὲν θὰ ἔλεγέ τις ὅτι εἶναι τὸ γράψιμόν σου ;

— Καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀξιωματικοῦ τούτου ; ἠρώτησε μετ' ἀγωνίας ἡ Μαργαρίτα.

— Κάρολος Ἄλδερ . . . Ἄλδεργάιμ.

Ἡ φύσις δίδει πολλὰ εἰς τὰ ἀδυνατώτερα τῶν ὄντων ἀκατανόητον δύναμιν. Ἡ Μαργαρίτα δὲν ἀπέθανε μὲν εἰς τὴν στιγμὴν, ἐκλονίσθη μόνον καὶ ἐστηρίχθη ἐπὶ τραπέζης διὰ νὰ μὴ καταπέσῃ.